

Háskólinn
á Akureyri

Hug- og félagsvíssindasvið

Félagsvíssindadeild

2014

Sunset at Kap Brewster, Greenland. Photo by Árni Valur Vilhjálmsson

Arctic Indigenous rights – the journey from Welfare State to Competition State

Alfa Dröfn Jóhannsdóttir

Lokaverkefni á hug- og félagsvíssindasviði

Hug- og félagsvíssindasvið

Félagsvíssindadeild

2014

Arctic Indigenous rights - the journey from welfare state to competition state

Alfa Dröfn Jóhannsdóttir

Lokaverkefni til 180 eininga B.A.- prófs

Við Hug- og félagsvíssindasvið

Leiðbeinandi: Jón Haukur Ingimundarson

Yfirlýsingar

Ég lýsi því hér með yfir að ég er ein höfundur
þessa verkefnis og að það er afrakstur eigin rannsókna

I hereby declare that I alone am the author of this thesis,
and it is the result of my own research

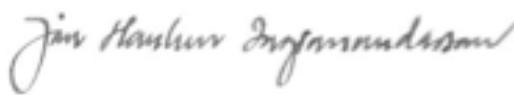
Alfa Dröfn Jóhannsdóttir

Það staðfestist hér með að lokaverkefni þetta
fullnægir að mínum dómi kröfum til 180 eininga B.A.- prófs
á Hug- og félagsvísindasviði

It is hereby confirmed that this thesis fulfills, according to my judgment, the
requirements for B.A.-degree in Social Sciences.

Jón Haukur Ingimundarsson

Abstract

The race for resources in the Arctic plays a huge role in the rapid changes in the political, economic and cultural environment. Industrial development and the unfair manipulation of resources are having a direct impact on the traditional livelihoods of the Indigenous peoples. The rights of Arctic Indigenous peoples are being disregarded and the prospect of monetary payments connected to resource exploitation seems to control government actions in many ways. In addition, the welfare states seem to be slowly shifting towards the modern ways of competition states. Wellbeing, human rights and cultural heritage tend to score low on the spectrum of priorities vis-à-vis the horn of plenty, which has resulted in a scramble for natural resources or in some cases a race between states. Are states truly playing welfare games?

In order to get a better grasp of the issues concerning the Arctic region, we must ask ourselves some pertinent questions such as: what rights do Indigenous populations have in all this? And what are the costs we are willing to pay in our endeavor to tap into their natural resources, both renewable and non-renewable? Perhaps it is time to take a look at the actions of the government to see if decisions concerning Arctic resources are based purely on economic growth of the few rather than the people's wellbeing. Is the concept of a „competition state“ more immediate than initially though and are the Arctic people ready to comply with it?

Ágrip

Kapphlaupið að auðlindum Norðurslóða spilar stórt hlutverk þegar kemur að breytingum á pólitísku, efnahagslegu og menningarlegu umhverfi svæðisins. Iðnþróun og ósanngjörn meðferð auðlindanna hafa bein áhrif á hefðbundið lífsviðurværi frumbyggja

Norðurslóða. Réttindi þeirra frumbyggja eru sniðgengin og mögulegur efnahagslegur ágóði, tengdur nýtingu auðlindanna, virðist stjórna gjörðum stjórnvalda að mörgu leytti og velferðarríkið virðist vera að þróast hægt yfir í samkeppnisríki nútímans.

Vellíðan, réttindi og menningarleg arfleifð virðist vera aftarlega í forgangsröðun þegar kemur að gnægtarhorninu sem hefur leitt af sér auðlindakapphlaupið - og í sumum tilvikum jafnvel kapphlaup milli ríkja. Spila ríki „velferðarleiki“?

Það er ómögulegt að ræða málefni Norðurslóða án þess að velta upp spurningunni; hver eru réttindi frumbyggja á Norðurslóðum í þessu öllu? Hverju erum við tibúin að fórnar fyrir aðgang að auðlindum þeirra, bæði endurnýjanlegum og óendurnýjanlegum?

Kannski er kominn tími til að skoða gjörðir stjórnvalda til að sjá hvort ákvarðanir þeirra tengdar auðlindum Norðurslóðanna séu einungis byggðar á efnahagslegum gróða fárra manna, eða velferð heildarinnar. Er hugtakið um „samkeppnisríki“ nær okkur en við upphaflega töldum og eru íbúar Norðurslóða tilbúnir að mæta því?

Special Thanks

To my parents, without whom I would still be struggling and only just dreaming.

For supporting me, loving me and giving me the power to break free when I needed it the most.

To Baldwin, without him I would still be thinking about what kind of life I wanted to live – instead of living it. For his patience and love.

To my instructor, Jón Haukur – I aspire to love what I do, if only half as much as he loves teaching it. His passion is infectious.

And last but not least, to Lilja and Jakob – who inspire me to become more.